

Djeca i disciplina: vodič za roditelje

Mala djeca se ne rađaju s gotovim znanjem o dobrom ponašanju. Zbog toga im je potrebna pomoć i usmeravanje od strane roditelja ili odgojitelja, a kako je svim roditeljima poznato, to nije uvijek jednostavan posao.

Trebate znati što je normalno ponašanje za pojedinu dob

Otvoranje kuhinjskih ormarića i izvlačenje posuđa na pod nije zločesto ponašanje za dvogodišnje dijete, to je naprimjer samo znak da ono želi bolje upoznati svoju okolinu. Također je sasvim uobičajeno da četirigodišnje dijete dolazi u sukob s mlađom braćom i sestrama. Jedan od načina kako se može pronaći šta je normalno za koju razvojnu dob, je putem razgovora sa roditeljima djece koja su stara kao i vaša. Mnogim roditeljima bude lakše kad pronađu da se druga djeca ponašaju sasvim isto kao i njihova.

Budite im primjer

Jedan od načina kako djeca uče je promatranjem i oponašanjem drugih. Roditelji im zbog toga trebaju pokazati dobar primjer svojim vlastitim ponašanjem. Važno je da mi kao roditelji pokažemo poštovanje prema djeci. Djeca kojoj se obraća s poštovanjem, odnosit će se s poštovanjem prema drugima. Premda svako dijete treba biti svjesno svoje jedinstvenosti, također treba biti svjesno da je sastavni dio ljudskog društva. Iz tih razloga treba kod djece razviti osjećaj zajedništva, trebaju se naučiti djeliti, slušati što drugi govore i čekati na red.

Razmislite što ćete i kako razgovarati sa djecom

Razgovarajte sa djecom istim tonom kao što biste željeli da s vama razgovara. obraćajte im se sa poštovanjem isto tako o njima s poštovanjem pričajte, umjesto da kažete stvari kao naprimjer, "Ana je uvijek zločesta" ili "Josip je uvijek tako lijep". Kritiziranje djece može postati navika, jer se nadamo da ćemo ih uspjeti odvratiti od lošeg ponašanja ako im to stalno predbacujemo. No, ovo često puta djeluje upravo suprotno. Djeca ubrzo nauče kako mogu privući pažnju roditelja ako rade stvari koje im nisu po volji.

Bolji način za ohrabrenje dobrog ponašanja su pohvale, podsjetite se da ih češće hvalite pa makar to bilo nešto sasvim jednostavno, kao "Ana je danas bila vrlo vrijedna. Pospremila je sve svoje igračke". To ipak ne znači da ih nikada ne smijemo ukoriti ako učine nešto krivo. Međutim, važno je da ne kritizirate dijete kao osobu, već njegovo ponašanje. Pa umjesto da kažete "Ti si jako zločesta" recite nešto kao "Ne sviđa mi se to što radiš" ili "Takvo ponašanje nije dopušteno."

Postavite granice

Dajte djeci do znanja kako se smiju i kako se ne smiju ponašati. Djeca će se osjećati mnogo sigurnije ako im je jasno gdje su granice. Ostanite ustrajni na onome što ste odredili da je dopušteno ili nije.

Prihvatite pravo djeteta da katkada smije reći "Ne" - posebno za nešto što se tiče samo djeteta, kao naprimjer koju će odjeću on ili ona obući. Zapamtite, djeca trebaju naučiti da reći "Ne" je katkada veoma korisna stvar. Ako znaju reći "Ne" stranim osobama, to naprimjer može biti itekao dobra mjera sigurnosti.

Pohvalite i zagrlite djecu kad dobro surađuju, jer ih to ujedino ohrabruje da se dobro ponašaju.

Nemojte očekivati više nego što su djeca u stanju osvariti.

Premda je za očekivati od petogodišnjeg djeteta da će sjediti mirno u liječničkoj ordinaciji, isto se ne može očekivati od djeteta koje je staro samo dvije godine. Budite tolerantni, i držite na umu dob djeteta.

Izbjegavajte udarati djecu jer ovakav postupak samo uči djecu da je nasilje najefikasniji način kontrole, te će ih to ohrabriti da i ona tuku drugu djecu.

The material in this brochure has been adapted from documents produced by NSW Multicultural Health Communication Service.

This brochure can be reproduced as required.

[Materijal u ovoj brošuri je preradjena dokumentacija koja pripada NSW Multicultural Health Communication Service]

[Ova brošura može biti reprodukovana po potrebi]